

Eseu despre un text poetic studiat apartinand lui Tudor Arghezi

Scrive un eseu de 2 - 3 pagini, in care sa demonstrezi ca un text poetic studiat apartinand lui Tudor Arghezi, se incadreaza directiei moderniste/ modernismului, pornind de la ideile exprimate in urmatoarea afirmatie critica:

"Arghezi a imbogatit si innoit vocabularul poetic romanesc [...] prin impunerea nu numai de termeni pana la el tabu, ci si de alte vorbe fara acces, pana atunci, in literatura, recoltate din toate zonele si straturile limbii. Mai mult insa, infinit mai mult decat prin lansarea de cuvinte ca atare, oricare ar fi sursa acestora, banalitatea e ucisa, in literatura argheziana, se intelege, prin relatiile in care sunt puse cuvintele, prin "potrivirea" lor. [...] Limbajul sau exceleaza mai mult decat al oricarui scriitor roman, prin bogatie, noutate si varietate." (Dumitru Micu, Scurta istorie a literaturii romane)
Eugen Lovin

escu definea modernismul ca o "miscare literara iesita din contactul mai viu cu literaturile occidentale si, indeosebi, cu literatura franceza", accentuand ideea ca este vorba despre contactul cu literaturile occidentale de dupa 1880. La baza acestui proces de modernizare a literaturii romane sta principiul sincronismului (principiul care asigura dinamica fenomenelor culturale si sociale ale secolului al XX-lea romanesc).

in sens restrans, conceptul de modernism a fost asociat miscarii literare constituite la sfarsitul secolului al XIX-lea, in jurul unor poeti de origine portugheza, precum Ruben Dario si Antonio Machado; notele sale definitorii sunt "o estetica a sinceritatii" si "un simbolism muzical verlainian" (Irina Petras) in sens larg, modernism inseamna aparitia formelor inovatoare in planul creatiei artistice, forme care se opun, de regula, traditiei (traditionalismului); din aceasta perspectiva, toate curentele literare care au dominat inceputul si prima jumatate a secolului al XX-lea fac parte din modernism: simbolismul, expresionismul, suprarealismul, futurismul, dadaismul, imagismul. "Pot fi denumite drept moderniste, apartinand modernismului, totalitatea miscarilor ideologice, artistice si literare care tind, in forme spontane sau programate, spre ruperea legaturilor cu traditia prin atitudini anticlasice, antiacademice, antitraditionale, anticonservatoare, de orice speta, repulsie impinsa pana la negativism radical" (Adrian Marino)

Eul liric este instanta care emite un discurs poetic pentru a comunica un sine imaginar. intre eul liric si eul biografic (eul individual, eul empiric al poetului) exista o permanenta distantare. Tudor Vianu considera ca exista trei tipuri de lirica: lirica eului, aceea a unei stari, a unui sentiment marturisit direct; lirica mastilor, aceea a sentimentului prezentat sub o masca straina; lirica rolurilor, aceea a asumarii unor sentimente jucate, experimentate, care nu sunt intotdeauna acceptate.

in lirica moderna, se produce o deconstructura a eului liric, total indepartat de eul individual, celebra fiind afirmatia lui Arthur Rimbaud: "Eu este un altul". in general, eul liric este marcat in text prin forme pronominale si forme verbale de persoana I. Pot sa apara si alte persoane, care au functie generalizatoare, extinzand sfera sentimentelor exprimate de vocea lirica la nivelul receptorului. in

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

poezia moderna, nu numai persoana eului liric se modifica, ci si numarul, aparitia pluralului sugerand o polifonie a vocii in care distantarea de eul individual creste.

Dupa volumul de debut, Cuvinte potrivite (1927), surprinzator prin noutatea expresiei artistice si prin tematica, in 1931, apare un alt volum al lui Tudor Arghezi, cel putin la fel de surprinzator. "Efectul Florilor de mucigai poate fi asemanat cu cel al unei lovituri de maciucă. Buimaciti de puternicul soc, unii nu-si vor reveni decat peste cativa ani [...] Putini au fost cei care, la momentul aparitiei, i-au apreciat frumusetea unica..." (Dorina Grasoiu, "Batalia" Arghezi). intregul volum pare sa confirme versurile emblematice pentru creatia argheziana, exprimate in poemul cu statut de arta poetica, Testament : "Din bube, mucegaiuri si noroi/ Iscat-am frumuseti si preturi noi." Poezia care deschide volumul din 1931 poate fi considerata tot o arta poetica.

La nivel stilistic, titlul se valideaza ca un oximoron, care pare a copia modelul baudelairian din Florile raului, deoarece asociaza un termen din sfera semantica a frumosului - "flori" - cu unul din cea opusa - "mucigai". La nivel semantic, din punct de vedere denotativ, titlul fixeaza imaginarul poetic in sfera spatiului inchis, umed, specific inchisorilor, propice "florilor de mucigai", pete de culoare in cadrul unui univers tern, mohorat, dezolant. in sens conotativ, se valideaza ideea ca in orice existenta sordida poate exista ceva frumos, "floarea" devenind un simbol al nasterii frumusetii din materia imunda. La nivel metatextual, titlul avertizeaza asupra formulei lirice uzitate de poet, estetica uratului, confirmand ideea ca "Arghezi a imbogatit si innoit vocabularul poetic romanesc [...] prin impunerea nu numai de termeni pana la el tabu, ci si de alte vorbe fara acces, pana atunci, in literatura, recoltate din toate zonele si straturile limbii." (D. Micu)

Incipitul are caracter declarativ, verbul de persoana I identificand eul liric subiectiv: "Le-am scris cu unghia pe tencuiala". Lexemele primei secvente poetice contureaza imaginea unui spatiu inchis, a unei materialitati grele, elementare, un spatiu interior, ostil. intunericul sugereaza claustrarea, devenind laitmotiv al poeziei si al volumului. Se descrie un spatiu al singuratatii absolute, din care lipseste pana si gratia divina: "Pe un parete de firida goala,/ Pe intuneric, in singuratate,/ Cu puterile neajutate,/ Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul/ Care au lucrat imprejurul/ Lui Luca, lui Marcu si lui Ioan."

Adjectivul obtinut prin prefixare negativa - "neajutate" - este ilustrativ pentru conditia eului liric. Animalele biblice, secundanti ai celor trei evanghelisti, lipsesc din existenta creatorului arghezian. Versurile acestei strofe contureaza un imaginar al temnitei, respirand accente ale "substratului antropologic" (Adrian Marino), dat fiind faptul ca poetul a fost inchis intre 1918-1919 la Vacaresti, ca urmare a publicarii pamfletului Baroane.

Perspectiva este moderna, unul dintre elementele definitorii pentru lirica modernista fiind imposibilitatea interpretarii ei liniare, textul obligand permanent la reveniri, reconsiderari. Cursivitatea este asigurata de folosirea consecventa a ingambamentului, procedeul artistic prin care se continua ideea inceputa intr-un vers in versul urmator.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Din punct de vedere stilistic, aceasta prima secventa lirica este lipsita de artificii metaforizant. Expresivitatea rezulta din caracterul surprinzator al asocierilor, procedeele artistice fiind putine, pentru ca, in cazul lui Tudor Arghezi, "mai mult decat prin lansarea de cuvinte ca atare, oricare ar fi sursa acestora, banalitatea e ucisa, prin relatiile in care sunt puse cuvintele, prin "potrivirea" lor" (D. Micu). Asadar, dintre procedeele artistice, apar: enumeratia - "Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul" - epitetul - "firida goala", "puterile neajutate". La nivel sintactic, absenta complementului direct din prima fraza a poemului creeaza ambiguitatea sensurilor, specifica poeziei moderne. Absenta determinantului sintactic pentru verbul "am scris" este justificabila in mai multe moduri: complementul este exprimat anterior, in titlu ("florile de mucegai le-am scris cu unghia pe tencuiala"); complementul poate fi considerat lexemul din versurile urmatoare: "stihurile le-am scris cu unghia pe tencuiala".

Avand in vedere simetriile sintactice, se poate stabili o relatie de echivalenta intre florile de mucegai si stihuri, ceea ce presupune metamorfoza artistica a unei realitati (florile de mucegai se transforma in stihuri). Artisticul ca modalitate de iesire din contingent, ideea ca poezia inseamna atemporalitate constituie principiul organizator al ultimelor versuri din prima strofa: "Sunt stihuri fara an". Perpetuarea in timp a creatiei artistice - "fara an" - conserva momentul elaborarii - "Stihurile de-acum".

Enumeratia prin care se prezinta caracteristicile liricului din Flori de mucigai are rolul de a puncta ineditul formulei artistice abordate, estetica uratului: "Stihuri de groapa,/ De sete de apa/ si de foame de scrum,/ Stihurile de acum." in legatura cu absenta ajutorului divin in creatie se dezvolta sensurile metaforei "unghia ingereasca". Creatorul incearca recuperarea inspiratiei de natura divina, dar ostilitatea mediului face imposibil acest lucru: "Cand mi s-a tocit unghia ingereasca/ Am lasat-o sa creasca/ si nu a mai crescut -/ Sau nu o mai am cunoscut". Perturbarea topica din ultimul vers al primei strofe este o caracteristica a poeziei moderne, care are, in text, rolul de a evidentia pronumele personal, substituit pentru "unghia ingereasca". Prima strofa, avand structura polimorfa, se organizeaza in jurul ideii de singuratate absoluta a creatorului, claustrat intr-un spatiu al temnitei din care a disparut orice speranta (ipostaza amintind de dantescul indemn "Lasati orice speranta, voi care intrati aici"). Se prefigureaza o stare de revolta, prin folosirea conjunctiilor coordonatoare "si", "sau".

A doua strofa, un catren, propune imaginea unui univers exterior, la fel de ostil ca si acela din prima strofa. Spatiul interior si spatiul exterior se afla in consonanta: "Era intuneric. Ploaia batea departe, afara./ si ma durea mana ca o gheara/ Neputincioasa sa se stranga./ si m-am silit sa scriu cu unghiile de la mana stanga." Verbele la imperfect transmit ideea continuitatii starii de dizgratie a eului liric, percepta dureros. Mana, motiv central al textului poetic, prin semnificatii, devine simbolul actului creator si al destinului artistului. "Neputincioasa", mana inspiratiei angelice refuza sau nu poate "sa se stranga". Ca in majoritatea textelor argheziene, atitudinea nu este de resemnare. Refuzandu-si destinul, creatorul arghezian se revolta impotriva propriei conditii: "si m-am silit sa scriu cu unghiile de la mana stanga". Ultima sintagma, simbol al directiei infernului, valideaza noua formula literara, reafirmand orgolios estetica uratului. Textul devine emblematic

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

---

pentru un limbaj poetic care "exceleaza, mai mult decat al oricarui scriitor roman, prin bogatie, noutate si varietate." (D. Micu)

Poezia are valoare de arta poetica prin atitudinea sfidatoare fata de un mod de a concepe scrisul. Proclamandu-si dreptul de a-si alege destinul - "m-am silit sa scriu cu unghiile de la mana stanga" - eul liric arghezian realizeaza in acest text una dintre cele mai emotionante si mai dureroase confesiuni despre rolul menirea artei si a artistului. intregul volum va sustine aceasta atitudine, confirmand unicitatea si proteismul glasului poetic arghezian.